

Kapitola **Základní pojem - právo**

úsek

text

Posuzujeme-li postavení jakéhokoli antecepčního subjektu "A" v jeho prostředí, docházíme až k ekosystému, v němž se "A" nachází společně se svými současníky. Jeho právě probíhající existence je výsledkem historie předcházejících zrození všech možných linií organických druhů propojená fungující antecepcí všech zúčastněných hráčů. Kdyby tato historie nebyla, nebyl by ani tento zkoumaný subjekt.

Indukcí dovodíme, že k tomu, aby např. za 100 let zde byl nějaký zástupce stejného druhu, musí ekosystém trvat ještě za 100 let.

Přítomnost organismu A0 teď je jakousi podmínkou přítomnosti organismu A100 za 100 let. Možná ne bezprostředně, ale v ekosystémovém smyslu ano.

A v ekosystémovém smyslu je tedy přítomnost organismu A0 teď nějak propojena s přítomností organismů B0, C0,...

Tento pohled přes celý ekosystém staví do popředí druhy organismů a nikoli jejich jednotlivé reprezentanty, a tyto druhy společně vytvářejí svůj prostor k životu. Kdyby některý druh náhle zmizel, mohl by s sebou do nebytí strhnout i další druhy a rozvrátit celý ekosystém.

Posuzujme tedy právo druhu na existenci jako na podmínku existence životního prostředí pro všechny antecepční aparáty tvořící ekosystém.

Pokud má druh takovéto právo na existenci, má odvozeně právo na existenci i jeho příslušník A0. Totiž v tom smyslu, že spoluvytváří ekosystém.

Podívejme se těmato očima na problémy lidí.

Lidstvo má právo na existenci, tedy i nějaký národ v něm má podobně odvozené právo na existenci. Pokud národ má právo na existenci, musí mít právo na existenci i rodina. A v jejím rámci má toto právo i jednotlivec.

Bohužel se nedá odvodit podrobněji právo na délku či kvalitu života, s výjimkou toho, že nesmí dojít k zamezení rozmnožování a předávání zkušeností potomkům.

V rámci konkurence mezi národy kmeny a rody může docházet k předčasným úmrtím, ovšem idea přežití lidstva v rámci ekosystému zakládá další požadavek:

Lidstvo musí podstupovat férovou soutěž mezi svými složkami, aby obstálo v konkurenci s jinými druhy. (Viz druhý díl, část SO - Soutěže)

A z požadavku férové soutěže uvnitř lidstva již lze začít dovozovat podrobnější práva.

Je to zejména právo se soutěže účastnit za podmínky respektování férovosti soutěže.

Je zřejmé, že např. neodůvodněné zabití jiného člověka toto pravidlo porušuje.

Avšak uvažme protipříklad: Skupina námořníků uvízne na poškozené lodi, a nemají žádné jídlo. Všichni jsou odsouzeni zemřít hladu. Pak může dojít k tomu, že je pro celou skupinu lepší vylosovat jednoho mezi sebou, kdo se nechá sníst, aby ostatní měli ještě naději.

Je patrné, že soutěž technicky nemůže probíhat mezi všemi jednotlivci na planetě, ale že spolu soutěží větší celky, jako organizované národy a státní celky.

Podobně uvnitř větších národů spolu soutěží celky jako města či oblasti, a tak postupujeme v soutěži dolů, až už začne být reálná soutěž jednotlivců.

Práva jednotlivce lze tedy postavit na posloupnosti práva na férovou soutěž od lidstva přes národy, menší skupiny, až k rodině.

Pokusme se z tohoto hlediska posoudit např. právo na lidskou důstojnost.

Toto právo zní zhruba takto: "Všechny lidské bytosti jsou narozeny svobodné a sobě rovné v důstojnosti a právech."

Pokud se tím myslí, že člověku nesmí být upřeno právo účasti v soutěži, a právo na nestranné posuzování výsledků, je to v pořádku.

Pokud se tím myslí, že každý má právo do všeho mluvit, cokoli posuzovat, vetovat, odmítat a podobně, je to již sporné.

Ve zvláštní kapitole "Slovníkové heslo - důstojnost" jsem se pokusil pojem důstojnost lépe uchopit z citací, ale bohužel to nedopadlo příliš uspokojivě. Definice důstojnosti je značně mlhavá. Proto se v dalším odvozování pojmu "právo" pokusím bez něj obejít.

Demonstrujme si problém na školním fotbalovém týmu. Škola soutěží s ostatními školami ve fotbalové soutěži, a lepší umístění školy v žebříčku vede k získání dodatečných zdrojů pro celou školu. Ve školním družstvu jsou vynikající hráči A1, A2, A3, pak průměrní hráči B4,...,B11, a konečně podprůměrní hráči C12,...,C20.

Všichni tito hráči mají právo účastnit se soutěže, kdo bude vybrán do školní jedenáctky, aby školu reprezentoval v následujícím utkání s jinou školou. Ovšem v rámci cíle školy v takovém zápase vyhrát musí právo vést k tomu, že budou vybráni nejlepší. Ani fakt, že C20 je synem ředitele školy nezakládá právo, aby školu reprezentoval.

Pokud ředitel právo založené na férové soutěži překroutí, a do družstva místo B11 vezme svého syna C20, může to mít za následek, že škola bude mít horší výsledky ve fotbale. Následně dostane méně zdrojů, její žáci budou tím pádem méně připraveni pro život. Škola začne ztrácet podporu, a třeba to povede až k odvolání ředitele, nebo zrušení školy.

úsek

text

Všimněte si, že z práva na lidskou důstojnost by se rozhodnutí ředitele pro C20 mohlo jevit jako méně sporné. Je pravda, že B11 by mohl pocít'ovat újmu, že nebyl vybrán, přestože je lepším fotbalistou. Hráči A1,...,B10 by mohli pocít'ovat újmu ze zhoršených výsledků, ale jejich důstojnost by neutrpěla. Zato ředitelova důstojnost by byla utrpěla, kdyby jeho syn nemohl školu reprezentovat, když on mu to slíbil.

Tvrzení Právo tkví ve férové soutěži

Právo je primárně založeno na příležitosti antecepčního systému účastnit se férové soutěže o dlouhodobé pokračování ekosystému.

Z takto pojatého práva lze vyvodit například právo lovce ulovit rybu, aby se nasytil.

Naopak nelze vyvodit právo vyhubit všechny ryby v daném jezeře, protože by znemožnil v přicházející budoucnosti nasycení těch, kteří přijdou po něm.

Člověk nesoutěží s jednotlivou rybou ve férové soutěži. Férovost se týká přežití jeho lidské skupiny. Ryba soutěží o vlastní přežití, a musí zvažovat, zda situace s rybářovou návnadou je pro ni zdrojem potravy, nebo pastí. Ryba soutěží s jinými rybami svého druhu.

Pokud se nechá ulovit, možná poskytne příslušníkům svého hejna poučení k větší obezřetnosti a momentální záchranu před rybářem, který už je nasycen, a přestane lovit.

Ovšem ve chvíli hrozby vyhubení všech ryb v jezeře už do hry vstupuje férovost soutěže mezi druhy, založená na celém ekosystému. A i kdyby cílem ulovení všech ryb mělo za cíl jejich snědení, v rámci zachování ekosystému i pro budoucnost zde takové právo nelze odvodit.